

ที่ กษ ๐๕๑๒.๓/ ๒๒๕๖

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๑ เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ (เรื่อง แนวทางการแก้ไข
ปัญหาการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ

๒. แบบรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง รายงานผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ (เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด)
มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
การเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) รวมทั้งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๐ เห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตาม
และรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีและแบบรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี
ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหาร
ราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียด
ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ได้รับทราบความก้าวหน้า
ผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ วันที่ ๒๐
พฤษภาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยง
สัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
ของประเทศ การกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดเขตพื้นที่น้ำจืดใหม่ และการกำหนดมาตรการรองรับผลกระทบ
และมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ นั้น

ต่อมาได้มีการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่
๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการดังนี้

๑.๑.๑ เร่งดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ วันที่
๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ เกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของ

ประเทศ การกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดเขตพื้นที่น้ำจืดใหม่ และการกำหนดมาตรการรองรับผลกระทบและมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบให้ได้ข้อยุติโดยเร็ว

๑.๑.๒ ออกกฎกระทรวงกำหนดให้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโดยใช้ความเค็มในพื้นที่น้ำจืด เป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ต้องมีการควบคุม โดยอาศัยอำนาจตามหมวดที่ ๖ การส่งเสริมการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ ตามพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยระหว่างที่กฎกระทรวงดังกล่าวยังไม่มีผลบังคับใช้ ให้ใช้คำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ ๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ เพื่อรองรับการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดไปพลางก่อน

๑.๑.๓ ให้กรมประมงและกรมพัฒนาที่ดิน เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดแนวทางและดำเนินการติดตามประเมินผลการใช้ความเค็ม ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ภายใต้คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓ เพื่อรองรับการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ เห็นชอบแนวทางการแก้ไข ปัญหาการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ตามมติของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้รองรับการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด หากกำลังอยู่ระหว่างช่วงของการเพาะเลี้ยง ให้ดำเนินการได้ในแต่ละช่วงและจับสัตว์น้ำให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน ทั้งนี้ ให้ยกเว้นการเลี้ยงสัตว์น้ำ ในโรงเพาะฟักสัตว์น้ำ บ่อเลี้ยงสัตว์น้ำของทางราชการ และสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน โดยไม่ให้มีการขยายพื้นที่เพิ่มขึ้น และต้องจัดให้มีระบบการบำบัดและควบคุมการปล่อยน้ำทิ้ง ตลอดจน มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและพื้นที่ใกล้เคียงด้วย โดยมีอบหมาย ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงและกรมพัฒนาที่ดิน ศึกษาจัดทำแผนแม่บทในการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำของประเทศ รวมทั้งการศึกษาผลกระทบจากการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ตลอดจนจัดเตรียมมาตรการรองรับผลกระทบและมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากแนวทางการแก้ไข ปัญหาการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด

๑.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง (เพิ่มเติม)

๑.๒.๒.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบให้มี ผู้แทนจาก ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กรมประมง กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และสถาบันการศึกษา พิจารณาความเหมาะสมของข้อกำหนดที่กรมพัฒนาที่ดินเคยใช้ในการกำหนด เขตพื้นที่ที่รองรับการเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำระบบความเค็มต่ำในพื้นที่น้ำจืดเมื่อปี ๒๕๔๑ กับสภาพของดินและ สภาพพื้นที่ ซึ่งเปลี่ยนไปจากเดิม ทั้งนี้ มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) รับไปประสานงาน และดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน แล้วให้นำผลการพิจารณาเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมพิจารณา ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๑.๒.๒.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ รับทราบรายงาน ผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ และ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ และให้กระทรวงเกษตร และสหกรณ์เร่งดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมาย โดยรายงานความคืบหน้าครั้งต่อไป ในประเด็น การจัดทำแผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ การกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดเขตพื้นที่น้ำจืดใหม่ และการกำหนดมาตรการรองรับผลกระทบและการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

๑.๒.๒.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ รับทราบเรื่องรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี โดยให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเร่งดำเนินการตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ เกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ การกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดเขตพื้นที่น้ำจืดใหม่ และการกำหนดมาตรการรองรับผลกระทบและมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบให้ได้ข้อยุติโดยเร็วต่อไป

๑.๒.๒.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ รับทราบรายงานผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวกับการจัดทำแผนแม่บทเพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ การกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดเขตพื้นที่น้ำจืดใหม่ และการกำหนดมาตรการรองรับผลกระทบและมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

๑.๓.๑ การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๓ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๖

๑.๓.๑.๑ การจัดทำแผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงได้เสนอกรอบนโยบายการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ (แผนแม่บทการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ) ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายการประมงแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ที่ประชุมมอบหมายให้กรมประมงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำนโยบายการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของประเทศ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการเสนอแต่งตั้ง

๑.๓.๑.๒ การกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดเขตพื้นที่น้ำจืดใหม่

พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๗๗ บัญญัติให้คณะกรรมการประมงประจำจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจกำหนดเขตพื้นที่ประกอบกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างดำเนินการ

๑.๓.๑.๓ การกำหนดมาตรการรองรับผลกระทบและมาตรการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมงได้จัดทำแนวทางในการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการระงับการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด และรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๘ ทราบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

๑.๓.๒ การออกกฎกระทรวงกำหนดให้การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำโดยใช้ความเค็มในพื้นที่น้ำจืดเป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ต้องมีการควบคุม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง อยู่ในระหว่างดำเนินการออกกฎกระทรวงกำหนดให้กิจการการเพาะเลี้ยงกุ้งทะเลเป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุม โดยคำนึงถึงประโยชน์ในการกำกับ

ดูแลการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้มีคุณภาพ ป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรืออันตรายต่อผู้บริโภค หรือต่อกิจการของบุคคลอื่น

๑.๓.๓ การกำหนดแนวทางและดำเนินการติดตามประเมินผลการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด ภายใต้คำสั่งนายกรัฐมนตรีที่ ๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมประมง และกรมพัฒนาที่ดินได้ร่วมกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมควบคุมมลพิษ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดแนวทางและดำเนินการติดตามประเมินผลการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดและจัดทำร่างข้อกำหนดการศึกษา (Term of Reference) ไว้ในเบื้องต้นแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๑๙ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การทบทวนแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการติดตามและการรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องสำคัญ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๐ ให้ทุกหน่วยงานที่มีการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรี

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

การออกคำสั่งระงับการใช้ความเค็มในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืดตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่มีข้อมูลทางวิชาการด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจนมาสนับสนุน ดังนั้น การใช้เกณฑ์พื้นที่น้ำจืดเดิมที่เคยบังคับใช้กับการเลี้ยงกุ้งกุลาดำจึงสร้างความไม่เป็นธรรมกับเกษตรกร โดยหน่วยงานที่ออกคำสั่งและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการออกคำสั่งดังกล่าวอาจถูกเกษตรกรฟ้องร้องในการละเมิดสิทธิตามรัฐธรรมนูญ

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบผลการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น ตามแบบรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(จิตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมประมง

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๗๙ ๒๗๓๘

โทรสาร ๐ ๒๕๖๑ ๐๗๘๖

E - mail: envishrimp@gmail.com